

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ЗЕЛЕНСЬКОГО ДО ПУТІНА ЯК НОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ДИПЛОМАТІЇ: ЗМІСТ, МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТ

Опубліковано: Глушук Є. Відкритий лист Зеленського до Путіна як новий інструмент дипломатії: зміст, мета та результат. *Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни*. Інформаційно-аналітичний бюлетень. 2026. Випуск 12 (187). С. 53-58.

4 червня 2026 року Президент України Володимир Зеленський опублікував резонансний відкритий лист до керівника Російської Федерації Володимира Путіна ([Офіс Президента України](#)). Хоча глава української держави неодноразово під час війни записував відеозвернення до Путіна або російського народу, зокрема на початку повномасштабного вторгнення РФ у 2022 році, цей лист став одним із найрізкіших прямих звернень до глави Кремля на сьогодні ([Дзеркало тижня](#)).

На тлі серії українських ударів безпілотниками по території Росії та останніх змін ситуації на фронті на користь України, український лідер у зверненні запропонував главі рф повернутися до мирного діалогу.

Зміст і тональність цього листа викликали бурхливі дискусії. В ньому були і конкретні пропозиції щодо мирних переговорів, українська позиція щодо умов завершення війни, і в той же час було чимало прямої критики і навіть персоналізованих звинувачень і саркастичних оцінок на адресу Путіна. Для класичної дипломатії це незвично ([Ми Україна](#)).

У своєму зверненні глава держави підбив підсумки 26-річного правління чинного лідера Кремля, детально описав внутрішню кризу в Росії та запропонував конкретний план завершення бойових дій.

Президент України наголосив, що за понад чверть століття політика Москви повністю знищила колишні цивільні відносини між країнами, перетворивши їх на хроніку щоденних ударів. Він зауважив, що війна стала

особистим вибором російського лідера, але тепер її наслідки повернулися на територію самої Росії. Зокрема, згадувалися нещодавні успішні нальоти українських безпілотників на Санкт-Петербург та виснаження людських ресурсів окупаційної армії. За даними української сторони, лише за травень поточного року втрати РФ перевищили 30 тисяч осіб, причому через низьку якість медицини більшість із них – загиблі.

Президент України закликав завершити війну та запропонував Путіну провести особисту зустріч. Зеленський також заявив про готовність Києва повністю припинити вогонь на період переговорів і провести обмін полоненими за формулою «всіх на всіх». Як можливі майданчики для зустрічі він назвав Швейцарію, Туреччину або одну з арабських країн ([FREEDOM](#)).

«Лінія фронту зараз – це лінія, з якої має початися дипломатія. Україна готова припинити вогонь повністю – для часу, коли триватимуть перемовини», – зазначено у листі.

Наприкінці звернення Президент України попередив, що у разі відмови від переговорів боротьба продовжиться, а для самого очільника РФ це закінчиться втратою особистої влади, оскільки історично Росія завжди змінює правителів, коли втомлюється від потрясінь ([Вікна](#)).

Політолог Володимир Фесенко заявив, що в історії сучасних військових конфліктів це звернення стало першим, коли лідер країни пише відкритого листа очільникові країни-агресорки. «Пряме звернення, офіційний лист президентові країни, з якою йде війна – такої події в сучасній історії не було. Можливо, були закриті аналоги. Цей лист – не тільки і не стільки про початок переговорів. Він є багатоцільовим. Немає однієї головної мети. Є одразу декілька завдань. Формально це звернення до Путіна про переговори щодо завершення війни. Що важливо – у листі формулюється українська позиція щодо переговорів», – каже Фесенко ([ТСН](#)).

Президент України Володимир Зеленський заявив, що публічно звернувся до путіна, щоб той нарешті чітко відповів, чи готова росія припинити війну. За словами Президента, він свідомо обрав формат відкритого

листа. Адже не має впевненості, що особисте звернення взагалі дійшло б до кремля. Натомість публічний лист залишає менше можливостей для мовчання або ухиляння від відповіді. «Я надіслав відкритий лист, бо не знаю, прочитає він його чи ні. Відкритий лист означає, що він має відповісти нам», – сказав Зеленський. За його словами, відкритий лист мав ще одну мету – нагадати міжнародним партнерам, що війна в Україні не повинна відходити на другий план через інші світові події ([АрміяInform](#)).

Президент США Дональд Трамп привітав відкритий лист Зеленського до Путіна та заявив, що лідерам двох держав необхідно зустрітися. «Я радий, що вони, можливо, говорять про зустріч. Я радий, що ми мали до цього стосунк. Думаю, було б чудово, якби вони зустрілися. Вони повинні це зробити», – сказав президент США ([Еспресо](#)).

Окрім американського президента низка європейський лідерів також привітали відкрите звернення Зеленського. Французький лідер Еммануель Макрон назвав лист «хорошою ініціативою» і заявив, що настав час для відновлення діалогу з Москвою. «Я вважаю, що зараз справа за Україною та Росією – встановити як припинення вогню, так і мирний план. Саме європейці можуть допомогти в цьому», – заявив Макрон ([France](#)).

У Європейській комісії також схвально відреагували на ініціативу українського президента, підкресливши, що Київ у котре демонструє готовність до реального врегулювання. «Це ще один заклик до Росії припинити свою незаконну війну агресії, і з українського боку, як завжди, це ще одна демонстрація прагнення України до справжніх переговорів та безумовного припинення вогню, яке Україна прийняла давно. Тож з нашого боку ми вітаємо заклик президента Зеленського до прямих переговорів, а також заклик до припинення вогню», – речниця Єврокомісії Анітті Хіппер ([Interfax](#)).

У Кремлі заявили, що лист Президента України був переданий диктаторові у звичайному службовому порядку. Речник Кремля Дмитро Песков поскаржився, що Президент України Володимир Зеленський міг просто передати лист російському диктатору Володимиру Путіну, а не повідомляти

про це привселюдно. «Відкритий лист Зеленського Путіну показали в установленому порядку. Ми – чиновники, все робимо в установленому порядку. Якщо Зеленський хотів передати листа Путіну, він міг би просто це зробити, а не оголошувати про це. Якщо хочеш передати листа – передай. Якщо використовуєш мегафон – не називай це листом», – сказав Пєсков ([Главком](#)).

Наступного дня правитель Кремля Путін сказав, що проглянув відкритий лист Президента України Володимира Зеленського й «не бачить сенсу у проведенні зустрічі». Путін уточнив, що ознайомився зі зверненням Зеленського та назвав лист таким, що містить «елементи хамства» і таким, що «створює перешкоди для можливої зустрічі». Він заявив, що «бойові дії колись завершаться, і завершаться, коли Росія досягне поставлених перед собою цілей», та звернувся до російських військових із закликом: «Працюйте, браття» ([DW](#)).

Позиція Кремля пояснюється кількома факторами. По-перше, особиста зустріч руйнує пропагандистську тезу, що Зеленський – «маріонетка» Заходу і не має легітимності. По-друге, Путіну довелося б публічно визнати провал планів швидкої «спецоперації» та відсутність значних територіальних завоювань. Нарешті, йому доведеться пояснювати власному електорату, чому він йде на переговори після років радикальної риторики ([СТІНА](#)).

Втім, як прямо пояснили в Центрі протидії дезінформації, лист мав на меті змусити Путіна відповісти публічно – і тим показати російському суспільству, що з боку Кремля звучить лише «продовжуємо воювати». Кремль відповів передбачувано. Це й була запланована реакція. Адресат був не той, хто відповідав, а ті, хто читав ([Главком](#)).

Відкрите звернення Президента України Володимира Зеленського до глави Кремля Володимира Путіна стало безпрецедентним кроком у сучасній історії міжнародних конфліктів. Експерти вважають, що цей документ мав кілька цілей.

Експерт Ради зовнішньої політики «Українська призма» Олександр Краєв зауважує, що Москва не змінила своїх вимог щодо війни в Україні ні на міліметр від тих, з якими прийшла на переговори у Стамбулі в березні 2022 року. Відкритий лист Зеленського до Путіна не зрушив російську позицію із місця, але, на думку експерта, саме «така відповідь і потрібна була Києву: вона наочно показала міжнародним партнерам, хто насправді блокує мир».

За словами Краєва, відповідь з Росії на відкритий лист Зеленського є проявом класичної радянської переговорної тактики – так званої «дипломатії Громико»: коли власні позиції слабшають, а первинні вимоги стають дедалі менш реалістичними, потрібно не поступатися, а навпаки підвищувати ставки.

Натомість Україна, за словами експерта, демонструє готовність до гнучкості – адаптує свої пропозиції, робить дипломатичні кроки назустріч, де це можливо в межах власних червоних ліній. «Україна намагається бути нормальним, довірливим і повноцінним переговорником – причому що з росіянами, що з американцями. Москва ж просто показує, що вона не піде на жодні поступки і продовжує піднімати градус напруги. Це свідчить про те, що вони продовжують будувати образ власної сили і непоборності», – вважає Олександр Краєв. Тому наростання пропагандистської риторики Путіна та його відмова від зустрічі з Володимиром Зеленським є закономірними, однак реальний стан справ для Росії далекий від ідеального, зауважує аналітик.

Відмова Путіна від переговорів була для України передбачуваною і водночас навіть «бажаною», адже чітко продемонструвала, хто не хоче завершувати війну, вважає головний консультант Центру зовнішньополітичних досліджень Національного інституту стратегічних досліджень Іван Ус.

Утім, у Кремля залишався інший варіант – взагалі не відповідати, посилаючись на «нелегітимність» Зеленського. За словами Уса, це було б жорсткіше, але дипломатично безпечніше для самого Путіна. «Взагалі давати відповідь на цей лист – це визнавати, що це рівна людина. Путін відповів, хай і жорстко, але відповів – і фактично ввійшов у цю гру. Навряд чи це був найкращий для нього варіант. Якби він сказав, що не читає листи «незрозуміло

від кого» – ось це було б відмовою від легітимізації. А так, він відреагував і програв у цій грі», – сказав експерт ([DW](#)).

Колишній міністр закордонних справ Дмитро Кулеба заявив, що відкритий лист президента Володимира Зеленського до Путіна був «сильним нестандартним кроком», покликаним донести ширше політичне послання, а не просто запропонувати переговори ([KyivPost](#)).

Голова Центру аналізу та стратегій Ігор Чаленко пояснює, що цей лист – це спроба України вийти з дипломатичного глухого кута. Замість старих неробочих схем Київ пропонує новий формат: говорити з Росією напругу, але під наглядом Європи як головного безпекового гаранта та за участі США, а саму зустріч Зеленського і Путіна провести якнайшвидше у нейтральній країні на кшталт Швейцарії чи Туреччини. Експерт зазначає, що зараз для цього відкрилося вдале «вікно можливостей» на найближчі пів року, і лист випустили саме в цей момент, бо американські партнери затягують з візитами емісарів ([Еспресо](#)).

На думку політика, віцепрем'єр-міністра України з питань євроінтеграції (2005) Олега Рибачука відкритий лист президента України Володимира Зеленського – дуже болючий і бездоганно вивіреним дипломатичним укол. Політик вважає, що Путін поведився знервовано, бо публічна дискусія – не його формат. Та й Лавров щось белькотів, мовляв, що порядні люди так не роблять – не можна листа розсилати по всьому світу. І все це свідчить, що дипломатичний укол був дуже болючий і бездоганно вивіреним. У результаті мало того, що білі ночі стали чорними ранками в улюбленому дітищі Путіна і що на його маленьку батьківщину насунулась така загроза, яка все йому перепоганила. У Путіна ще не загоїлися рани після 9 травня, а тут ще раз – в тому ж місці ламають кістки – і йому це страшенно не подобається, тому він й нервовий ([Еспресо](#)).

Політичний аналітик і журналіст Віктор Шлінчак зазначив, що відкритий лист Зеленського є однією з найагресивніших комунікацій Банкової з РФ за весь час війни. За його словами, президент Зеленський вдарив по основних

«страхах» Путіна. «Лист Володимира Зеленського Володимирі Путіну, який був написаний напередодні виступу останнього на форумі у Санкт-Петербурзі, – це чи не одна з найагресивніших комунікацій Банкової за весь час війни. Виглядає так, що Зеленський вдарив одночасно по трьох головних страхах Путіна – страху втратити контроль всередині Росії, страху виглядати старим та немічним дідом і страху говорити з Україною напругу, визнаючи її суб'єктність», – написав Шлінчак ([Телеграф](#)).

Крім цього, політичний оглядач Леонід Швець заявив, що лист Зеленського був насамперед розрахований на широкий міжнародний резонанс. Особливого значення зверненню надав момент його оприлюднення – напередодні виступу Путіна на Петербурзькому міжнародному економічному форумі, який традиційно привертає увагу російських та іноземних медіа. Швець вважає, що головним меседжем листа було нагадування світові про те, що саме Росія не зацікавлена у припиненні війни та продовжує курс на ескалацію ([Апостроф](#)).

Видання [The New York Times](#) констатує, що лист Зеленського «поєднує пропозицію мирних переговорів та глузування», адже в ньому президент України розкритикував російського диктатора за провали у війні, інфляцію у РФ, залежність Росії від Китаю, а також нагадав Путіну про його «старість» («Після 26 років старість почала брати своє. Чим далі, тим більшою буде втома і від вас», – написав Зеленський). Також видання звернуло увагу на уїдливі ремарки про те, що диктатор не здатен захистити власну столицю чи друге за величиною місто Росії Санкт-Петербург. Водночас NYT вважає «незрозумілим», що може отримати український Президент від «змішаної тактики дратування ведмедя і закликів до миру». Автори матеріалу в NYT вважають, що лист Зеленського «принаймні частково» схожий на «піар-хід».

Втім, Володимир Зеленський на пресконференції із лідерами країн Північної Європи і Балтії в Таллінні 9 червня заявив, що отримав потрібний йому результат від відкритого листа Путіну. «Я отримав результат, але я не можу поділитися зараз тим, який це був результат. Але я це зробив, і у мене

була мета, відправивши лист Путіну, і я думаю, що я отримав результат, який був потрібен», – сказав Зеленський ([Радіо Свобода](#)).

Політолог Володимир Фесенко переконаний, що лист має одразу кілька цілей і не зводиться лише до пропозиції провести переговори щодо завершення війни. Політолог припускає, що лист міг стати частиною ширшої політичної та інформаційної стратегії України. На думку експерта, головним результатом ініціативи може стати не швидке досягнення домовленостей, а повернення переговорного процесу до активної фази. Фесенко вважає, що до осені навряд чи варто очікувати реальних проривів у питаннях мирного врегулювання, однак навіть відновлення діалогу можна буде розцінювати як певний успіх української дипломатії ([РІА Південь](#)).

Отже, відкритий лист Президента України Володимира Зеленського до Володимира Путіна став не просто спробою досягти домовленостей. Це був прорахований елемент багаторівневої дипломатичної та інформаційної стратегії України. Аналіз медіа-поля довів: публічний формат звернення дозволив Києву продемонструвати світові безумовну готовність до миру. Лист загнав Кремль у глухий кут, змусивши російське керівництво публічно показати своє справжнє ставлення до переговорного процесу. Це прямо посприяло мобілізації міжнародної військової та політичної підтримки України під час Саміту G7 у Евіані 17 червня 2026 року.

Водночас не варто мати ілюзій, що одна зустріч лідерів одразу зупинить війну. Навіть якщо зустріч Зеленський-Путін колись відбудеться, сподіватися на швидке завершення війни не варто.

Проте характер майбутніх зустрічей визначатиметься вже не російськими ультиматумами, а паритетом спроможностей. Успішна дронева атака України на Санкт-Петербург 6 червня та на Московський НПЗ 18 червня наочно показала Кремлю ціну продовження агресії.